

HESABINI BİLEN KIBRIS

Finansal Okuryazarlık
Farkındalık ve Yetkinlik Artırma Projesi
Bütçe Oluşturma Eğitimi

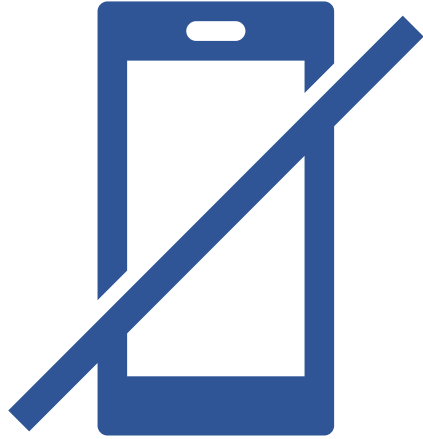

Bu proje Kuzey Kıbrıs
Bankalar Birliği
tarafından finanse
edilmektedir.

Bu proje
KMC Consulting
tarafından
yürütülmektedir.

Başlamadan önce..

- Telefonlarımızı sessize alalım
- Sorular sormaktan çekinmeyin
- Aktif katılımınız için şimdiden teşekkür ederiz!

Eğitimin İçeriği

- Hesabını Bilen Kıbrıs Projesi
- Finansal kavramlar
- Bütçe yapmanın faydaları
- Bütçenin bileşenleri
- Nereden başlamalı?
- Yaşam tarzınıza göre bütçeleme
- Giderleri değerlendirme
- Bütçe oluşturma adımları

Tanışalım

İsminiz, iřiniz, beklentiler

Proje Amaçları

Genel Amaç

Bireylerin finansal okur yazarlık konusundaki farkındalık, bilinç ve yetkinliklerinin artırılması.

Proje Amaçları

Spesifik Amaçlar

Seçilen hedef kitlelerin aşağıdaki alanlarda bilinç ve yetkinliklerinin artırılması:

Finansal kavramları
anlama

Bütçe yapma ve
para yönetimi

Finansal ürün
ve hizmetleri
doğru kullanma

Aklınıza ilk
gelen finansal
kavramlar
nelerdir?

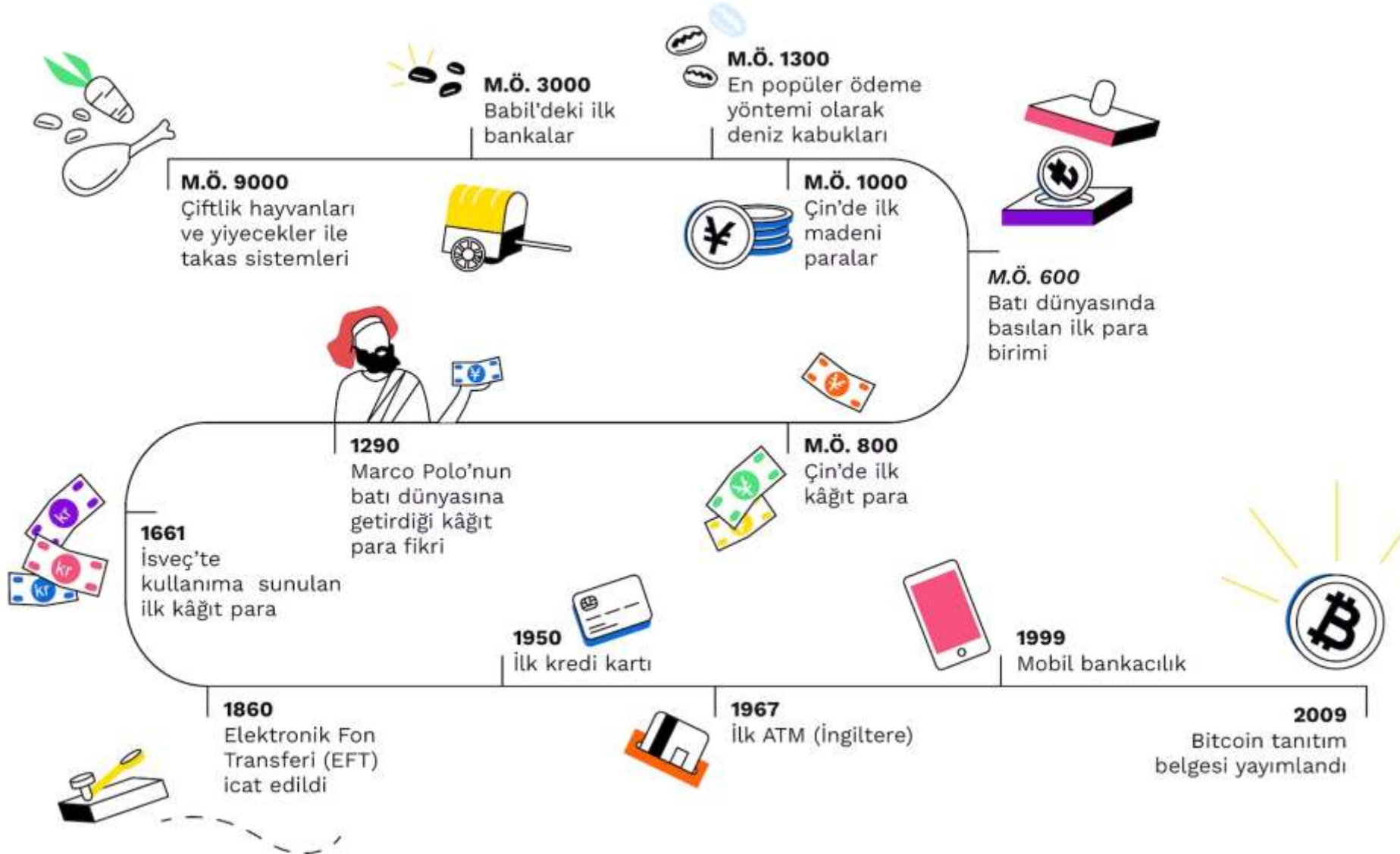

Finansal Kavramlar

- Para
- Hedef
- Bütçe
- Gelir
- Gider
- Birikim
- Tasarruf

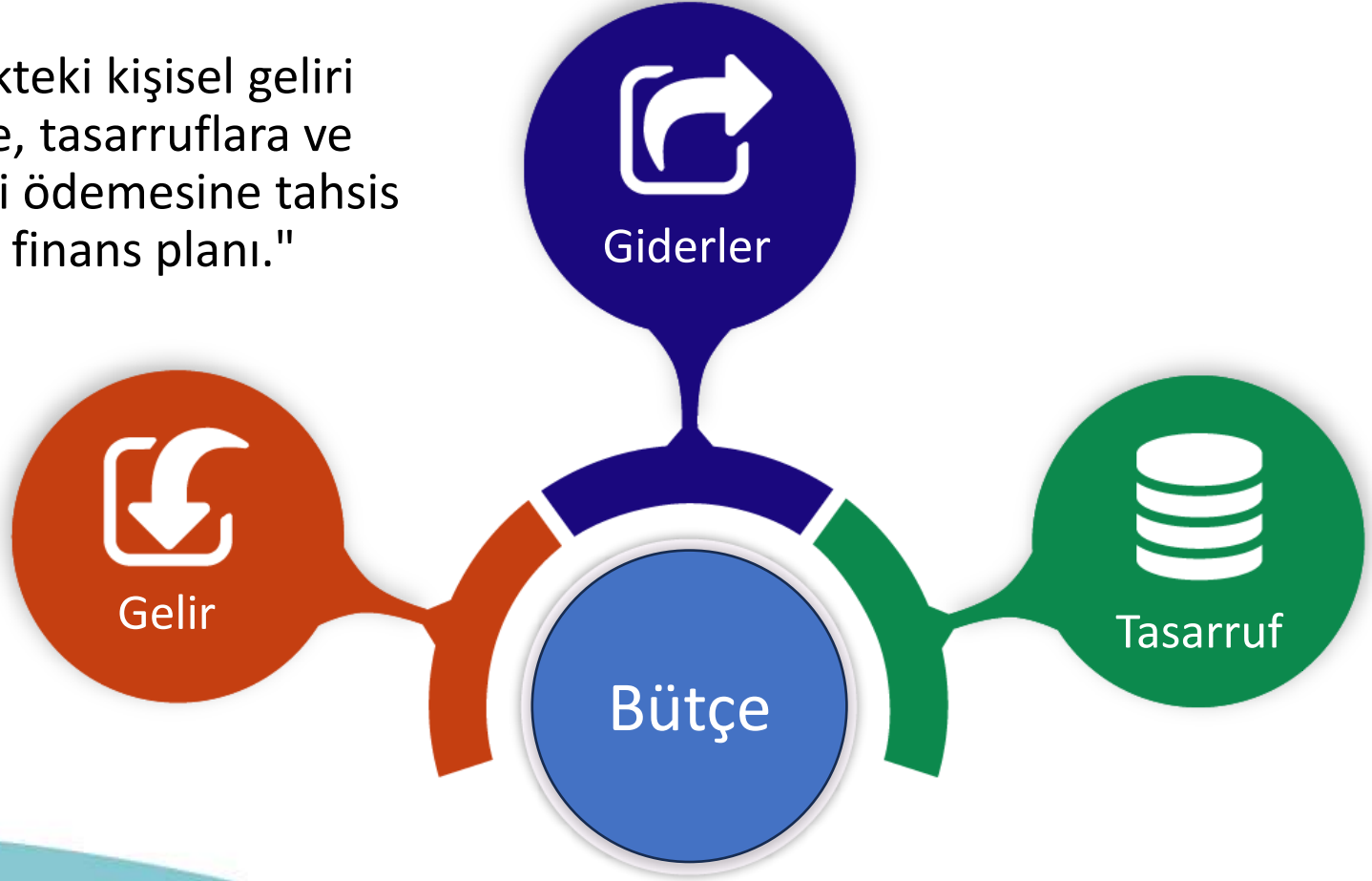

Paranın Tarihçesi

Bütçe ne demek?

- "Gelecekteki kişisel geliri giderlere, tasarruflara ve borç geri ödemesine tahsis eden bir finans planı."

Bütçe Yapmanın Faydaları

Sizce bütçe yapmanın faydaları nedir?

Bütçelemenin Faydaları

- Paranız üzerinde **kontrol** sahibi olmanızı sağlar
- Finansal **hedeflerinize** odaklanmanızı sağlar
- Paranızın nereye gittiğinin **farkında olmanıza** yardımcı olur
- Beklenen ve beklenmeyen maliyetlerden **tasarruf** etmenize yardımcı olur
- Paradan tasarruf edebileceğiniz alanları **netleştirir**

Hedefler

Hedefler deyince aklınıza neler geliyor?

Hedefler

Kısa

Orta

Uzun

Sizin kısa, orta, uzun hedefleriniz nedir?

Bütçe

Ana Bileşenler

Gelir

Çeşitli
kaynaklardan
kazandığınız para

Gider

Başkalarına
ödediğiniz
masraflar, giden
fonlar

Tasarruf

Masraflarınızı
ödedikten sonra
geriye kalan

Nereden
Başlamalı?

Nereden Başlamalı?

Nasıl harcıyorum?

- Paranızı ve nasıl harcadığınızı anlayın

Önceliklerim neler?

- Harcama öncelikleri hakkında zor da olsa kararlar alın

Yaşam tarzım neleri gerektiriyor?

- Yaşam tarzını göz önünde bulundurarak bütçe yapın

Nasıl tasarruf ederim?

- Tasarruf etmenizi sağlayan bir bütçe oluşturun

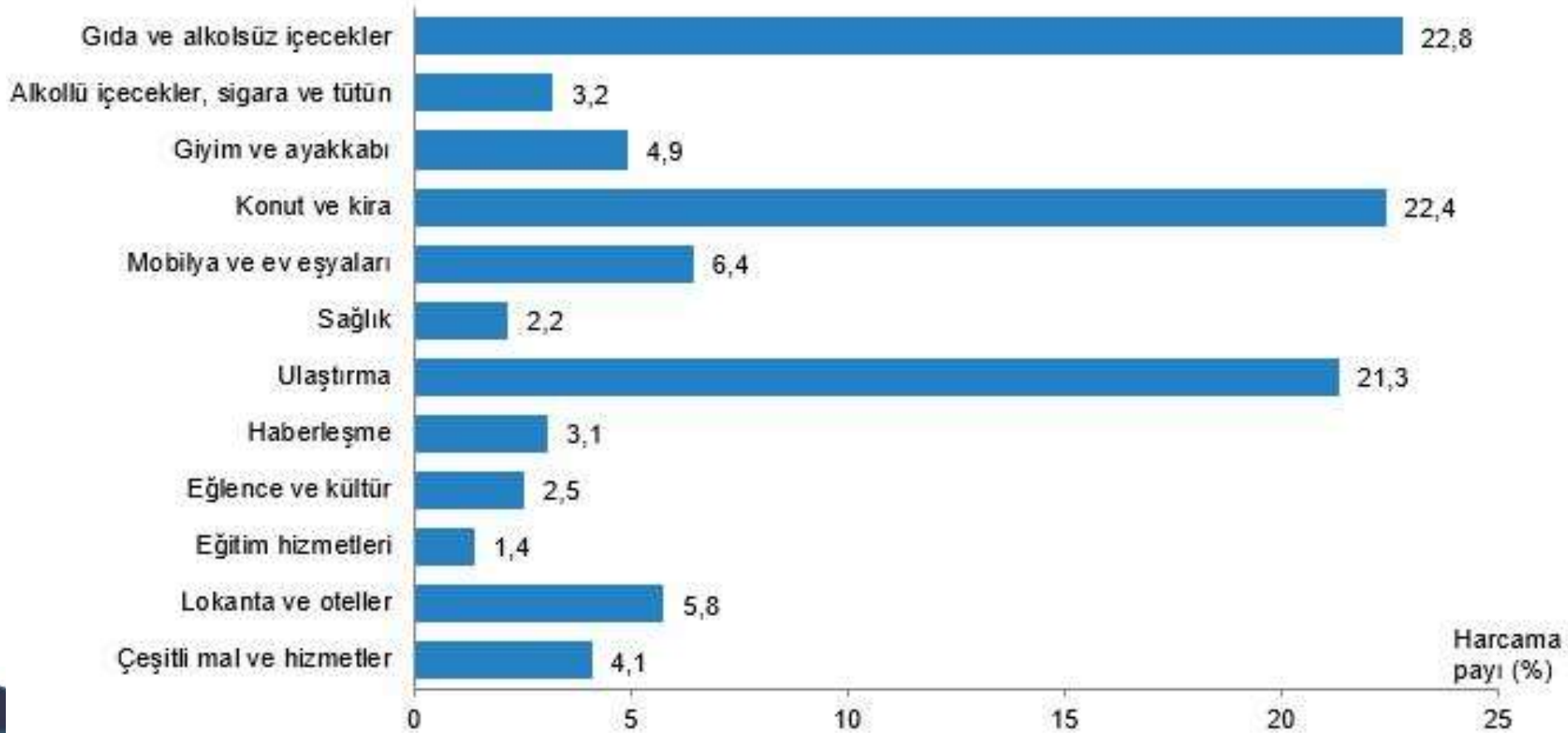
Harcama Dağılımı

Harcama Dağılımı

Kaynak: KKTC İstatistik Kurumu, Harcama türlerine göre hanehalkı tüketim harcamasının dağılımı (%), 2015

Harcama Dağılımı

Kaynak: TÜİK, Harcama türlerine göre hanehalkı tüketim harcamasının dağılımı (%), 2022

The image features a dark red background. In the upper left, three teal shopping bags with white handles are arranged in a descending line. In the lower right, a silver metal shopping cart with four wheels is shown. The text 'Harcama kararını vermek' is centered in white, with 'Sizce neye göre karar vermeliyiz?' below it.

Harcama kararını vermek

Sizce neye göre karar vermeliyiz?

10 Saniye Kuralı

- Bir şeyi satın almadan önce - istek mi ihtiyaç mı- diye sor.
- Gerçekten gerekli mi?
- Aynısından kaç tane var?
- Kaç kere kullanacağım?
- Aldığım şeyi almak için kaç saat çalışmam lazım? Değer mi?

A top-down view of a travel kit. In the upper left, there is a silver and black camera with a lens attached. Next to it is a black lens cap. A red fabric strap is draped across the items. In the center, there is a round compass with a white face and black markings. Below the compass is a silver metal watch with a black strap. To the right, a green topographic map is visible, showing a grid and a winding river. In the lower left, a brown leather wallet is partially open, revealing several banknotes, including a 100 Euro note.

Yaşam Tarzına Göre Bütçe Yapma

Sizin için vazgeçilmez olan şeyler nedir?

Yaşam Tarzına Göre Bütçeleme

- Yaşamınızda öncelik verdiğiniz konuları netleştirin ve bunları 3 alana ayırın:

1

OLMAZSA OLMAZ

Anlam yaratan ve
size neşe getiren
öğeler

2

BEKLEYEBİLİR

İstedğiniz, ama
aciliyeti olmayan
şeyler

3

**OLMASA DA
OLUR**

Sahip olmak
istedğiniz, ancak
gerekli olmayan
şeyler

Bütçe oluşturma konusunda hatırlanması gerekenler

- Listenizin önceliklerinizi yansıttığından emin olun
- Öncelikleriniz değiştikçe hedeflerinizi yeniden gözden geçirebilirsiniz
- Bütçe oluşturma zaman, sabır ve çaba gerektirir
- İlk denemeleriniz planlandığı gibi gitmezse, pes etmeyin
- Harcamalarınızı izlemeyi kolaylaştırmanın yollarını arayın, ör. mobil bankacılık uygulamaları

Bütçe oluşturmazsanız ne olur?

Bütçe oluşturmamanın getirdiği riskler:

- Aşırı harcama yapmak
- Borç döngüsüne düşmek
- Sınırlı harcama gücü
- Sınırlı tasarruf ve yatırımlar
- Geleceğe yönelik güvence eksikliği

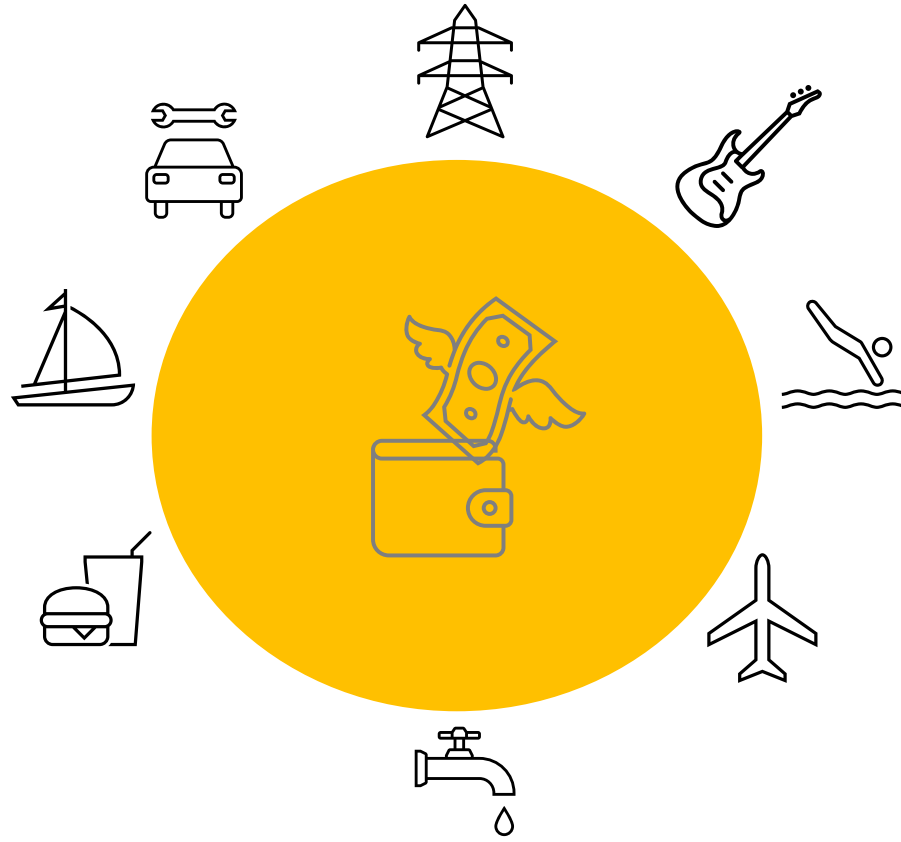
Özetle..

Bütçe yapmak, paradan tasarruf etmekle ilgilidir
Önemli kararları almak için bütçenizden faydalanın

Doğru bir bütçe, mali durumunuza disiplin ve düzen getirir

Harcadığınızdan daha fazla kazanmak, düşük stresli, konforlu bir yaşamın yoludur!

İyi bir bütçe, daha fazla paraya sahip olmanıza yardımcı olur

Giderlerinizi Belirleme ve Azaltma

Gider Türleri

Sizin örnekleriniz neler?

Sabit

Her ay aynı
miktar

Dönemsel

Aylık rutin
ödemeler
dışında
planlanmış
ödemeler

Değişken

Her seferinde
farklı olan
rutin
masraflar.

Sabit Giderler

- Sabit giderlerde, masraf kalemi aydan aya deęişmez.
- Sabit giderleri izlemek ve bütçenize dahil etmek kolaydır.

Kira/Ev
taksiti

Araba
taksiti

Sigorta
primleri

Spor üyelięi

Sizin örnekleriniz neler?

Dönemsel Giderler

- Aralıklarla ödenen öngörülebilir harcamalar
- Sabit giderlerin aksine aylık olarak gerçekleşmezler
- Gidere yönelik bütçeleme yaparak periyodik giderleri planlayın
- Her periyodik gider için aylık ne kadar tasarruf edilmesi gerektiğini hesaplayın

Araç seyrüsefer

Okul harçları

Emlak Vergisi

Sizin örnekleriniz neler?

Değişken Giderler

Her ay miktar olarak değişen rutin harcamalar

Değişken giderleri kontrol altında tutmak için ipuçları:

- Değişken giderlere yönelik ayrı bir hesap açın
- E-tablo veya mobil uygulama kullanarak harcamaları izleyin

Yiyecek

Kişisel Bakım

Tatil masrafları

Eğlence

Sizin örnekleriniz neler?

Tasarruf Etmek

Giderleri ve seçenekleri değerlendirmek

Dikkatlice düşünün: Bu masrafa gerçekten ihtiyacım var mı?

HAYIR

- Kendinizi durdurun
- Satın
- Siparişi iptal edin

EVET

- Azalt
 - Bu masrafın sıklığı nedir? Azaltabilir miyim?
- Pazarlık yap
 - Daha iyi bir anlaşma yapabilir miyim?
- Aktar
 - Hizmet sağlayıcıyı değiştirerek daha uygun hale getirebilir miyim?
- Yönet
 - Bu masrafı daha etkin yönetebilir miyim?

Giderlerin ve masrafların azaltılması

Tüyyolar

Bakım

- Eviniz ve aracınıza dair önleyici ve düzenli bakım, uzun vadede paradan tasarruf sağlar

Elektrik, Gaz, Su

- Tüketimi azaltmanın yollarını arayın, enerji tasarruflu ekipmanlar kullanın, indirimli tarifelerden haberdar olun

Cep Telefonu

- Daha ucuz telefon kullanın, aboneliğinizdeki gereksiz hizmetler için faturanızı inceleyin, ön ödemeli veya sözleşmesiz planlar

İnternet ve TV

- Hizmet sağlayıcı ile fiyatları müzakere edin, indirimli paketler, sağlayıcıları değiştirme

Kişisel bakım

- Sezonluk indirimler, online alışveriş, alternatif satış noktaları

Sigorta

- Fiyatları karşılaştırmak için araştırma yapın

İş Aracı

- Satın alma yerine kiralama, gider gösterme ve bakım giderinden feragat etmeyi sağlar

Kredi ve borç giderlerinin azaltılması

- Öncelikle, borç edinmeyin!
- Yaşam masraflarını ödemek için asla borca girmeyin
- Kredi kartlarını sık sık açıp iptal etmekten kaçının
- Geç ödeme yapmayın
- Faiz oranı indirimlerini takip edin, bankanız ile düzenli görüşün
- Konsolidasyon kredileri hakkında bilgi sahibi olun

Kredi Kartı Kullanırken..

- Kredi kartı bir borçlanmadır
- Henüz sahip olmadığınız bir parayı önceden harcama anlamına gelir
- Kredi kartı sonraki ayın harcamalarını şimdiden yapmamızı sağlayan bir sistemdir Dolayısıyla kredi kartı dönem borcumuzu bir sonraki ayın gider masrafına eklemek gerekir
- Kredi kartı limitiniz aylık toplam gelirinizin 3 katını aşmamalıdır
- Kredi kartı toplam aylık taksit miktarınız toplam geliriniz $\frac{1}{4}$ ünü geçmemeli
- Kredi kartının asgari tutarını değil dönem sonu toplam borcunuzun tamamını ödemelisiniz

Ücretleri ve masrafları azaltma

Hesap Ücretleri

- Bankadan bunlardan feragat etmesini isteyin.

Kredi Kartı Ücretleri ve Faiz

- Pazarlık yapın, zamanında ödeyin, kredi limitini asla aşmayın.

Gecikme Ücretleri

- Gecikme ücretlerinden kaçınmak için otomatik ödemeyi ayarlayın.

Aşım Ücretleri

- Aşım koruması (limit tayin etme), hesabınızı düzenli izleyin.

Değişken giderlerin azaltılması

MARKET

İndirim kampanyaları, paket fiyatlar, toplu satın alma.

VİTAMİN/ TAKVİYELER

Jenerik ürünleri bulun, etiketleri karşılaştırın (ör. Panadol vs Paracetamol).

ABONELİKLER

Uzun süreli indirimli planlar, paket küçültme

KİŞİSEL BAKIM

Alternatif satış noktası, online, dönemsel indirimler, güzellik okulu çirakları

EĞİTİM

Burslar, erken kayıt indirimi, kullanılmış kitaplar

Bütçe Oluşturma

Bileşenleri ve Adımlar

Bütçe Bileşenleri

GELİR

Aylık net kazancınız ve diğer gelirler

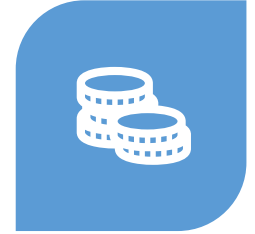
TASARRUF

Toplam gelirinizin %10'unu kenara koyun

SABİT GİDERLER

Aylık sabit giderler & yıllık dönemsel giderleri 12'ye bölün

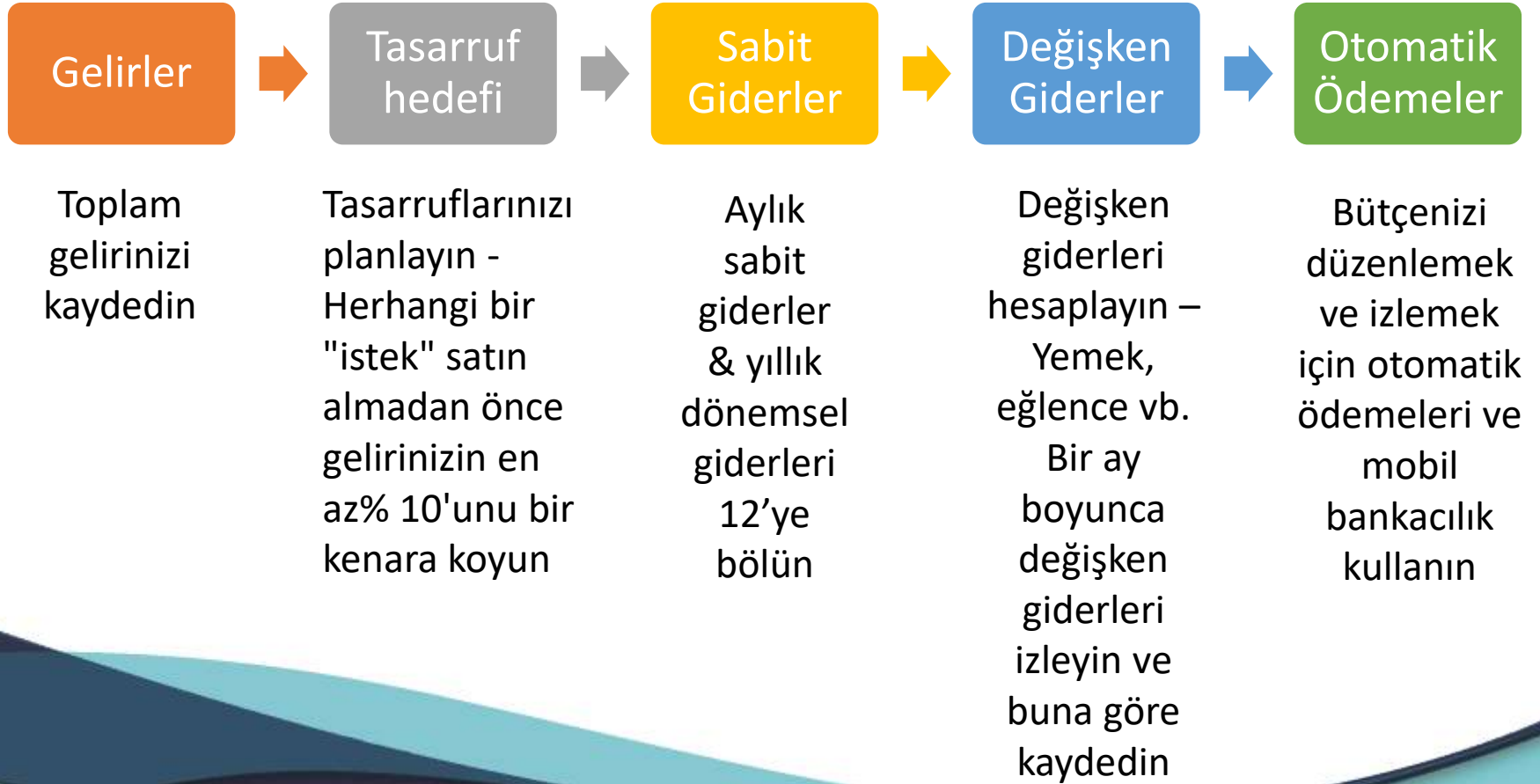

DEĞİŞKEN GİDERLER

Tutarı her ay değişen masraflar toplamı

Sözün Özü: Geriye kalan her şey istekleri satın almak için kullanılabilir.

Bütçe Oluşturma Adımları

Otomatik Hesaplar Ayarlama

1

- Bir banka seçin

2

- Günlük işlemlerinizi için vadesiz bir hesap açın

3

- Opsiyonları inceleyip bir tasarruf hesabı açın

4

- Maaşınızın doğrudan hesaba yatmasını sağlayın

5

- Mobil bankacılık uygulamasını indirin

6

- Fatura ödemelerinizi otomatikleştirin

7

- Her ay otomatik transfer tanımlayarak tasarruf hesabına katkı yapın

Sorular

Daha fazlası için bizi takip edin!

Teşekkür Ederiz

www.hesabinibilenkibris.com

Bu proje Kuzey Kıbrıs
Bankalar Birliği
tarafından finanse
edilmektedir.

Bu proje
KMC Consulting
tarafından
yürütülmektedir.

* Kredo Muhasebe ve Danışmanlık, Milli Eğitim ve Kültür Bakanlığı Eğitim Ortak Hizmetler Dairesi Müdürlüğünden (565/13) onaylı bir öğretim kurumudur (Sayı: EOH.0.00-215/01-21/E.610) .